

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1781/2022
18.08.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Рајачић, адвокат из ..., против туженог Института за плућне болести Војводине из Сремске Каменице, чији је пуномоћник Вера Грбовић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 279/22 од 07.02.2022. године, у седници одржаној 18.08.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 279/22 од 07.02.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Новом Саду П1 562/21 од 18.10.2021. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженом накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправке пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 562/21 од 18.10.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле да се обавезе тужени да тужилци исплати на име неисплаћене накнаде трошкова за исхрану у току рада за период од 01.02.2018. године до 31.12.2020. године износ од 74.471,25 динара са припадајућом законском затезном каматом од 19.06.2021. године до исплате и обрачунатом законском затезном каматом од доспелости сваког износа до дана вештачења у износу од 13.850,54 динара и на име неисплаћене накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора за период од 01.02.2018. године до 31.12.2020. године износ од 79.848,54 динара са припадајућом законском затезном каматом од 19.06.2021. године до исплате и обрачунатом законском затезном каматом од доспелости сваког износа до дана вештачења у износу од 13.997,69 динара. Другим ставом изреке, одлучено је да је тужилца ослобођена обавезе плаћања судских такси. Трећим ставом изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 46.648,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 279/22 од 07.02.2022. године, преиначена је првостепена пресуда и обавезан тужени да тужилци за период од 01.02.2018. године до 31.12.2020. године исплати накнаду трошкова за исхрану у току

рада у износу од 74.471,25 динара са затезном каматом од 19.06.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату до 18.06.2021. године у износу од 13.850,54 динара и накнаду трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у износу од 79.848,54 динара са затезном каматом од 19.06.2021. године до исплате и обрачунату затезну камату до 18.06.2021. године у износу од 13.997,69 динара. Другим ставом изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка од 46.648,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Трећим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 43.772,80 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11... 18/20), па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је у спорном периоду од 01.02.2018. године до 31.12.2020. године била у радном односу код туженог на пословима ... са коефицијентом за обрачун плате 6,83. У том периоду, тужени је тужиљи обрачунавао и исплаћивао зараду тако што је основицу коју објављује Влада Републике Србије множио коефицијентом радног места на основу метода обрачуна плате од почетка примене Закона о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01... 86/19). Пошто је тако добијена висина основне плате у утуженом периоду била нижа од износа минималне зараде, тужени је тужиљи сваког месеца вршио корекцију плате до износа минималне зараде, па је тужиљи исплаћивана плата у висини минималне зараде. У листама за обрачун плате тужиље није посебно исказана накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Према налазу судског вештака економско – финансијске струке, неисплаћена накнада за исхрану у току рада тужиљи за период од 01.02.2018. године до 31.12.2020. године износи 74.481,25 динара, док неисплаћена накнада за регрес за коришћење годишњег одмора у истом периоду износи 79.848,54 динара. Обрачун предметних накнада извршен је на основу најповољнијег критеријума за туженог у упоредним важећим колективним уговорима у Републици Србији, између осталог Посебном колективном уговору за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије, у којем је прописана накнада трошкова за исхрану у току рада од 250,00 динара бруто на дневном нивоу, а накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у висини од 1/12 минималне зараде у Републици Србији на месечном нивоу.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиље са образложењем да је тужени у спорном периоду обрачунавао и исплаћивао плату тужиљи у свему у складу са одредбом члана 4. став 2. Закона о платама у државним органима и јавним установама, те је самим тим кроз коефицијент исплатио тражене накнаде трошкова. Првостепени суд је закључио да не постоји

правни основ за примену одредаба Закона о раду (члан 111. став 6. и 7.), јер су предметне накнаде трошкова вредноване и исплаћене кроз коефицијент радног места.

Другостепени суд је налазећи да је првостепени суд погрешно применио материјално право, преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев и туженог обавезао да тужиљи исплати накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора у утуженом периоду, у износима утврђеним вештачењем, са припадајућом каматом, уз закључак да у износу минималне зараде дефинисаном у члану 111. Закона о раду, не може да буде садржана накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, независно од чињенице што је одредбом члана 4. став 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама прописано да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. По налажењу другостепеног суда, у ситуацији када је тужени тужиљи исплаћивао минималну зараду, следи да тужиљи није исплаћен топли оброк и регрес, па је тужени дужан да јој те накнаде исплати у износима утврђеним вештачењем, применом параметара прописаних за њих важећим у упоредним колективним уговорима у Републици Србији за предузећа која се финансирају из буџета, а који су били важећи у истом временском периоду на који се односи и предметно потраживање тужиље, и који су реални са друштвеног и економско – социјалног аспекта и као такви одговарају њиховој сврси, односно задовољавању потреба запослених за накнаду истих.

Према становишту Врховног касационог суда, ревизијом се основано указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужиље.

Одредбом члана 2. став 2. Закона о раду, прописано је да се његове одредбе примењују и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено. С обзиром да је тужени јавна служба, то се по оцени Врховног касационог суда на зараде и друга примања запослених код туженог примењује Закон о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС" бр. 34/01, са новелама).

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16 и др.) одредбом члана 1., између осталог прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама који се финансирају из буџета Републике, Аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе, а чланом 4. став 2. наведеног закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Посебни колективни уговори за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе из 2015. године и 2019. године, који су били у примени у спорном периоду нису предвиђали, нити прописивали право запослених на накнаду наведених трошкова.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, у контексту наведених одредби, Врховни касациони суд налази да је тужиљи износ накнаде за исхрану у току рада и регреса садржан у коефицијенту према којем је тужиљи исплаћивана плата, у складу са чланом 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама, због чега нема

право на накнаду коју потражује постављеним тужбеним захтевом, обрачунатом према параметрима најповољнијих критеријума у упоредним важећим колективним уговорима у РС (делатност путне привреде, за јавна комунална и друга јавна предузећа).

Такође, имајући у виду да није уговорено право запослених на исплату накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, произлази да када су у питању наведене накнаде у овој установи на запослене се примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама. Овим законом је прописано да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, као и да садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Такође, иако се из коефицијента основне плате за тужиљу у исплатним листама не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату на начин како је то утврдио другостепени суд, нити подразумева да део коефицијента тужиље поуздано не садржи предметне трошкове. Код овако утврђене чињеничне и правне ситуације, по оцени Врховног касационог суда, тужиља нема право на тражене накнаде, јер јој је тужени плату обрачунавао и исплаћивао у складу са утврђеним коефицијентом, због чега је побијана пресуда преиначена, а првостепена пресуда потврђена.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужени је успео у поступку по ревизији, па је тужиља обавезана да му наканди ове трошкове у износу од 18.000,00 динара за састав ревизије, према Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12...37/21), применом члана 165. став 2. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Марина Милановић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић